

2018-03-01
N2018/01434/SPN

Näringsdepartementet

Statens energimyndighet
Box 310
631 04 Eskilstuna

m.fl.

Uppdrag att stödja demonstrationsplattformen Smart City Sweden

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Statens energimyndighet (Energimyndigheten) att, i enlighet med vad som anges under rubriken Närmare om uppdraget, till och med 2021 stödja utveckling av främjandet av lösningar för smarta och hållbara städer inom ramen för demonstrationsplattformen Smart City Sweden. Syftet är att visa upp och demonstrera exempel på smarta och hållbara stadslösningar för att öka spridningen av dessa. Uppdraget ska också bidra till att underlätta samordning samt erfarenhetsutbyte inom lokal och regional främjarverksamhet.

Energimyndigheten ska, genom t.ex. upphandling, finansiera drift och utveckling av Smart City Sweden som demonstrationsplattform. Följande myndigheter och aktörer ska bistå Energimyndigheten i uppdraget inom sina respektive ansvarsområden och mandat: Boverket, Lantmäteriet, Naturvårdsverket, Tillväxtverket, Trafikverket, Verket för innovationssystem (Vinnova) och Sveriges export- och investeringsråd (Business Sweden). Energimyndigheten ska koordinera arbetet.

I uppdraget ingår också att se till att Smart City Sweden får regional representation som kan samordna mottagandet av delegationer som vill göra besök på plats hos företag i olika delar av landet. Den regionala representationen ska samordnas med Tillväxtverket i dess uppdrag att inrätta exportcentra i samtliga län och regioner.

Energimyndigheten ska ge stöd till Tillväxtverkets arbete med plattformarna www.swedishcleantech.se och www.swedishcleantech.com. För denna del av uppdraget får högst 1 miljon kronor per år användas.

Eventuella delegationsresor, som ett resultat av verksamheten hos Smart City Sweden, ska genomföras i samarbete med Business Sweden och de svenska utlandsmyndigheterna.

Slutligen ska Energimyndigheten samverka med Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser (Tillväxtanalys) för att skapa goda möjligheter till utvärdering och lärande från genomförandet. För denna del av uppdraget får högst 1,5 miljoner kronor användas under perioden.

För uppdragets genomförande får Energimyndigheten rekvirera högst 25 miljoner kronor från Kammarkollegiet för 2018. Högst 25 miljoner kronor beräknas avsättas för uppdraget för respektive år 2019–2021, vilket utgör en andel av de medel som regeringen föreslår för detta i budgetpropositionen (prop. 2017/18:1 utg.omr. 24). Medlen ska rekvireras engångsvis för respektive år. Rekvisitionen ska vara inkommen till Kammarkollegiet den 31 oktober vart och ett av åren. Hänvisning ska göras till detta besluts diarienummer. Utgifterna ska belasta det under utgiftsområde 24 Näringsliv uppförda anslaget 1:5 Näringslivsutveckling, anslagsposten 1 Näringslivsutveckl – del till Kammarkollegiet.

Av ovanstående medel får Energimyndigheten använda högst 4 miljoner kronor under 2018, högst 2,5 miljoner kronor per år 2019 och 2020 och högst 3 miljoner kronor 2021 för sina administrativa kostnader och för expertstöd gällande energiaspekter avseende hållbar stadsutveckling, inklusive förnybar energiteknik och smarta elnät samt teknik för hållbar värme och kyla.

Ej förbrukade medel ska betalas tillbaka till Kammarkollegiet senast den 31 mars 2022 på bankgirokonto 5052-5781, med angivande av detta besluts diarienummer.

En redovisning av uppdraget, tillsammans med en redovisning av hur medlen har använts, ska lämnas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 31 mars 2022. Senast den 1 juni 2018 ska den plan för arbetet, som beskrivs under rubriken Närmare om uppdraget lämnas. Därutöver ska delrapportering ske årligen, till Regeringskansliet (Närings-

departementet senast den 31 mars 2019, 2020 och 2022. I delrapporterna ska resultatet av arbetet med att visa och demonstrera exempel på smarta och hållbara stadslösningar som genomförts under respektive år redovisas.

Närmare om uppdraget

Uppdraget ska ta sin utgångspunkt i regeringens exportstrategi som innebär en tydlig satsning på internationaliserings- och exportfrämjande, inte minst för små och medelstora företag. Vid genomförandet av uppdraget ska tonvikt läggas vid såväl export- som investeringsfrämjande. Vidare ska arbetet bidra till att de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 uppfylls.

Energimyndigheten ska verka för att verksamheten inom Smart City Sweden (som beskrivs under rubriken Bakgrund) fortgår, utvecklas och breddas till att, förutom energi- och miljöteknikfrågor, omfatta frågor som planering och byggande, digitalisering, social hållbarhet, transporter och annat som är relevant för hållbar och smart stadsutveckling. Därför ska Energimyndigheten koordinera arbetet med andra berörda myndigheter och aktörer som ska bistå Smart City Sweden inom sina respektive ansvarsområden.

Boverket ska bidra med expertstöd inom frågor som rör planering, bostadsbyggande (inklusive byggande av trähus), övergripande stadsutvecklingsfrågor (inklusive socialt hållbar stadsutveckling) samt klimatanpassning av bebyggelse och byggnader.

Lantmäteriet ska i sin samordningsroll bidra med expertstöd inom frågor som rör tillhandahållande av geodata och digitalisering, särskilt kopplat till samhällsbyggnadsprocessen.

Naturvårdsverket ska bidra med expertstöd gällande frågor som rör miljömålen, klimat och luft, mark, biologisk mångfald, förorenade områden, kretslopp och avfall samt miljöövervakning.

Tillväxtverket ska, förutom integreringen av webbplattformarna som nämns ovan, bistå med expertstöd kring näringslivs- och företagsutveckling i allmänhet och ur ett regionalt tillväxtperspektiv i synnerhet.

Trafikverket ska bidra med expertstöd inom frågor som rör transporter och transportlösningar i staden, för både person- och godstransporter.

Vinnova ska bistå med expertstöd när det gäller innovationssystemet, särskilt avseende test- och demonstrationsverksamhet.

Business Sweden ska vara ett stöd i affärs-, export- och investeringsnära frågor.

Alla nämnda myndigheter och aktörer ska utifrån sina respektive uppdrag kommunicera om Smart City Sweden internt och externt.

Vidare ska de berörda myndigheterna och aktörerna delta i arbetet med Smart City Sweden genom att ingå i en referensgrupp som ska inrättas av Energimyndigheten.

För arbetet som ovan namngivna myndigheter och aktörer bistår Energimyndigheten med, får högst 7 miljoner kronor användas årligen.

Energimyndigheten ska i ett tidigt skede tillsammans med ovan nämnda myndigheter och aktörer lägga upp en plan för och klargöra hur respektive myndighet och aktör kan bidra till uppdraget samt föreslå fördelning av medel. En redovisning av planen inklusive förslag på hur medlen ska fördelas mellan myndigheterna ska lämnas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet med kopia till Utrikesdepartementet) senast den 1 juni 2018. Regeringen kommer därefter fatta beslut om fördelning av medel för uppdragets genomförande, i denna del. Medel som ej förbrukas av de berörda myndigheterna ska återbetalas till Energimyndigheten.

Energimyndigheten ska, vid behov, återkomma till Regeringskansliet (Näringsdepartementet med kopia till Utrikesdepartementet) med en justerad plan med förslag till fördelning av medel.

I uppdragets genomförande ska hänsyn tas till andra initiativ och processer såsom samverkansprogrammet Smarta städer, det arbete som sker genom Rådet för hållbara städer samt Team Sweden. Även lokalt och regionalt deltagande i plattformen ska säkerställas. Vid behov ska också samverkan ske med andra berörda myndigheter och aktörer än de som nämns i detta uppdrag.

För det fall Energimyndigheten lämnar finansiering genom stöd ska förordningen (2008:761) om statligt stöd till forskning och utveckling samt

innovation inom energiområdet eller förordningen (2003:564) om bidrag till åtgärder för en effektiv och miljöanpassad energiförsörjning tillämpas.

Bakgrund

Den 17 november 2016 uppdrog regeringen till Energimyndigheten att stödja export- och investeringsplattformen för svensk miljö- och klimatteknik inom ramen för konceptet Hammarby sjöstad 2.0 (dnr N2016/07170/IFK). För detta ändamål fick Energimyndigheten rekvirera 3 miljoner kronor 2016, 2 miljoner kronor 2017 och 1 miljon kronor 2018.

IVL Svenska Miljöinstitutet AB (IVL) har ansökt och fått medel från Energimyndigheten för att driva arbetet. IVL verkar nu som projektledare för plattformen.

Sedan uppdraget beslutades har verksamheten bytt namn från Hammarby sjöstad 2.0 till Smart City Sweden. Smart City Sweden invigdes i maj 2017. Det har varit ett stort intresse för verksamheten, både nationellt och internationellt sedan invigningen.

Med utgångspunkt i Agenda 2030-målen demonstreras ett antal fokusområden där lösningar kan levereras. Syftet är att visa upp verksamheter och testbäddar för smarta städer runt om i landet och öka spridningen av kunskaper och lösningar för den smarta och hållbara staden. Den nationella plattformen kommer att generera besöksverksamhet i flera av landets regioner.

I budgetpropositionen för 2018 (prop. 2017/18:1 utg.omr. 18) aviseras en utökad satsning på Smart City Sweden. Regeringen avser säkerställa regionalt och lokalt deltagande i plattformen liksom möjligheter för samtliga aktörer i Team Sweden Smart Cities och andra berörda att aktivt delta i export- och investeringsfrämjandet på området.

Regeringen har tagit initiativ till fem strategiska samverkansprogram för att möta stora samhällsutmaningar. Ett av dessa är Smarta städer. Genom samverkan mellan offentliga och privata aktörer kan innovation medverka till nya lösningar som bidrar till hållbar tillväxt och stärkt konkurrenskraft. De rekommendationer som det nationella innovationsrådet lämnat visar på ett behov av samverkansinsatser bland annat inom området smarta städer. Den plattform för hållbar stadsutveckling (dnr S2013/03465/PBB) som fem

myndigheter (Boverket, Energimyndigheten, Naturvårdsverket, Tillväxtverket och Trafikverket) har haft i uppdrag att driva sedan 2014 har bidragit med kunskap och skapat nätverk. Plattformen lades ned i december 2017 (dnr M2017/03236/MM). I stället beslutade regeringen att inrätta ett råd för hållbara städer bestående av myndighetscheferna för tio myndigheter som är strategiskt viktiga för hållbar stadsutveckling (dnr M2017/03234/Mm). Rådet ska bidra till en långsiktig utveckling av städerna och genomföra regeringens politik för hållbar stadsutveckling. Dessa satsningar (samverkansprogrammen, plattformen för hållbar stadsutveckling och Rådet för hållbara städer) bidrar till kunskap, erfarenheter och initiativ som kan utvecklas och leva vidare genom Smart City Sweden.

Skälen för regeringens beslut

Klimat-, miljö- och energifrågor har blivit centrala i allt fler delar av världen. Helhetstänkande vad gäller teknik och lösningar för hållbar utveckling har kommit att framstå som allt viktigare, inte minst i stadsmiljöer och för smarta uppkopplade städer. Det globala intresset för dessa frågor ökar också i takt med industrialiseringen på stora tillväxtmarknader. Den kraftiga urbaniseringen innebär omfattande behov av innovationer för hållbara lösningar inom områden som vatten, luft, avfall, energi och transporter, men även för att lösa sociala utmaningar som att öka möjligheterna för medborgarnas delaktighet och motverka segregation. Digitalisering och energi- och miljöteknik är viktiga verktyg i arbetet och många företag har funnit potential att utveckla tjänster och produkter som är både innovativa och hållbara. Planering, organisation och verksamhetsutveckling är ytterligare områden som behöver utvecklas och anpassas till att främja innovationer och smarta lösningar.

Det offentliga Sverige spelar en viktig roll i att skapa förutsättningar för företag vars produkter och tjänster bidrar till smarta och hållbara städer genom att tillhandahålla möjligheter att visa upp och demonstrera dessa för kvalificerade utländska och inhemska målgrupper. Det är även av central betydelse att följa upp konkreta resultat från besök och utifrån detta ta fram förslag till åtgärder för att stärka teknik och kunskap samt för att främja investeringar inom ramen för uppdraget. På nationell nivå bör staten underlätta samordning samt erfarenhetsutbyte i den omfattande främjarverksamhet som bedrivs lokalt och regionalt.

På regeringens vägnar



Sven-Erik Bucht



Lina Martinson

Likalydande till

Boverket
Lantmäteriet
Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser
Naturvårdsverket
Sveriges export- och investeringsråd
Tillväxtverket
Trafikverket
Verket för innovationssystem

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM och INRÅD
Utrikesdepartementet/FH
Finansdepartementet/BA
Utbildningsdepartementet/F
Miljö- och energidepartementet/EE, KL och S
Näringsdepartementet/D, FF, FÖF, IFK, KSR, SUBT, SUN, RS, RTS och TS
Kammarkollegiet
IVL Svenska Miljöinstitutet AB
Teknikföretagen